

Калховник

Лџџны ВКП(б) Сыктывдинса Рајком да Рајсполком

51 (352) || Мај 30-џд лун 1938 во. || Ёоныс 10 ур.

ІОСИФ ВИССАРИОНОВИЧ СТАЛИНЌС да
ВЈАЧЕСЛАВ МИХАЈЛОВИЧ МОЛОТОВ јорт-
јасџс регістрірујтџма Нџмї АССР Верхов-
нџј Сџветса џепутатјасџ канџидатјасџн.

Москва, Кремл

СТАЛИН ЈОРТЛЫ

Сыктывкарса ужалыс јџзлџн уна сурс морта мїтїнг—
демонстраціја, Кџмї АССР Верховнџј Сџветса џепута-
тџ баллотірујтчыны Тїјансаң сџгласїе полудїтџм-
кџд јїтџдын, ассыным радлун да ентузіазм выразїтны
чукџртџмџн, ыстам Тїјанлы бїа пџс чџлџм да ыжыд
благодарност Тїјанџн ыжыд доверїе сетџмыс.

Лџенїн—Сталин знамја улын, великџј Сталин генї-
альнџј вескџдлџм улын, Кџмї АССР-са ужалыс јџз,
кыці і мїјан великџј рџџїнаса став ужалыс јџз, воїс-
ны шуда да гажа олџмџ.

Кџмї народ лыдџџ аслыс ыжыдыс-ыжыд шудџн
да честџн імеїтны Кџмї АССР-са Верховнџј Сџветын
аслас медвоџза їзбраннїкџн мїјан странаса ужалыс
јџзлыс да став мїрса увтыртџмјаслыс раџејтан вожд
великџј Сталинџс.

Став кџмї народ нїмсаң ескџдам Тїјанџс, мїјан до-
на Іосїф Віссарїоновїч, мыј соціалїстїческџј строї-
телство став частџкјас вылын асланым болшевіст-
скџј ужџн, Лџенїн—Сталин великџј џелџлы асланым
преданностџн да болшевікјас партїја гџгџр, партїја-
лџн да народјаслџн раџејтана вожд, соціалїзмлџн ве-
лїкџј победајас кџтыртыс да вдџхновлајтыс, великџј
рџџнџј Сталин гџгџр џувтџџмџн, мїјан соціалїстїчес-
кџј рџџїна лубџј враглы сокрушїтелнџј удар сетны
асланым даглунџн оправдајтам мїјанлы сетџм ыжыд
доверїе.

Історїческџј лунџ—1938 воса јун 26 џд лунџ кџмї
народ, ассыс їзбрательнџј бјуллетџнјас урнајасџ ле-
џџмџн, кутас гџлџсудїтны Чапајевскџј округса бџрї-
ысысјаскџд џтџџщ сы вџсна, кџдї неуклоннџ нудїс
да нудџџ мїјан странаџс лџенїскџј туж куџа, кџдї
дорїс лџенїзмџс партїјалџн да народлџн став враг-
јаскџд тышын, кџдлџн нїмыс—став мїрса ужалыс
јџзлџн бојевџј знамја—Тїјан вџсна, мїјан рџџнџј, ве-
лїкџј Сталин.

Мед олас мїјан рџџнџј сџветскџј власт!

Мед олас партїјалџн лџенїско-сталинскџј націо-
налнџј полїтїка торжество!

Мед олас мїјан рџџнџј, великџј Лџенїн—Сталин пар-
тїја!

Мед олас став мїрса ужалыс јџзлџн раџејтана
вожд, друг да учїтел, мїјан рџџнџј, великџј Сталин!

Сталин јортџс регїстрїрујтџма РСФСР Верховнџј Сџветса џепутатџ канџидатџн

РСФСР Верховнџј Сџвет-
са џепутатјасџ канџидатјасџ
выдвїнїтџм јылыс Ок-
ружнџј їзбрательнџј комїсї-
сїјаџ воџм документјас
відлалџм бџрын, Москва
карса Сталинскџј їзбратель-
нџј округса Окружнџј їз-
брательнџј комїсїја шуїс:

Регїстрїрујтны РСФСР
Верховнџј Сџветса џепута-
тџ Москва карса 2-џд но-
мера Сталинскџј їзбрательнџј
округ куџа баллотїрујт-
џџм вылџ Автотракторнџј,
1-џ номера електрџобору-
дованїе, електрџлампџвџј,

Кулбышев нїма трансфор-
маторнџј, машїностроїтел-
нџј заводјасса, чорыд
сплавјас заводса, Фрунџе
нїма заводса, Л. М. Кага-
новїч нїма, прожекторнџј
заводса, Лџепсе нїма елек-
тродвїгнџј заводса рабо-
чџџјас, работнїцајас, інже-
нерјас, технїкјас да слу-
жашџџї общџџї собранї-
ејасџн, кџдјас вылын вџлї-
ны 34.200 морт, РСФСР
Верховнџј Сџветса џепу-
татџ выставїтџм канџидату-
ра Іосїф Віссарїоновїч Ста-
лин јортлыс. (ТАСС)

Кџмї АССР-са Верховнџј Сџветџ бџрїсыџмјас куџа Паж-
гаса окружнџј їзбрательнџј комїсїја помешчајтџџ Пажга
сїктџвет помешченїеын. Ем телефон.

Окружнџј їзбрательнџј комїсїјасса шлџнјасыс лџсџџџма
быдлуња џежурство 2 час лунсаң 10 час рытџ.

ІЗБІРКОМ.

Кџмї АССР-са Верховнџј Сџветџ бџрїсыџмјас куџа Про-
ндорса 12 номера окружнџј їзбрательнџј комїсїја помешчајт-
џџ Прондорса началнџј школаын, улыс судџтаас, 2-џд номера
комнатаын. Ем телефон.

Окружнџј їзбрательнџј комїсїјасса шлџнјасыс лџсџџџма
быдлуња џежурїтџм 9 час асыван да 11 час рытџ.

Ізбірком.

Москва, Кремл

СССР Совнаркомса председатџл МОЛОТОВ ЈОРТЛЫ

џона Вјачеслав Мїхајловїч!

Мї, сыктывкарса ужа-
лыс јџз, общегородскџј
мїтїнг вылџ чукџртџмџн,
ыстам Тїјанлы, великџј Ста-
линлџн медматыса сџрат-
нїклы, Маркс—Енгелс—Лџе-
нїн—Сталин џелџ вџсна
пламеннџј бџрецылы, став
ужалыс јџзџн јона раџеј-
таналы, сџветскџј правї-
телствџлн глџвалы—пџс
всенароднџј чџлџм.

Ыжыд воџдушевленїеџн
да радлунџн мї прїмітїм,
Вјачеслав Мїхајловїч, Тї-
јанлыс сџгласїе баллотї-
рујтчыны Кџмї АССР Вер-
ховнџј Сџветса џепутатџ
Сыктывкарса Рабочџї їз-
брательнџј округ куџа. Кџмї
народлы Теџн сетџм ыжыд
чет мї кџсысам оправ-
дајтны џелџ вылын. РСФСР-
са да Кџмї АССР-са Вер-
ховнџј Сџветјасџ бџрї-
сыџмјас кежлџ образџџџа
лџсџџџџм мї обеспечїтам
јун 26-џд лунџ став бџр-
їсысјаслыс гџлџсудїтџмын
участвујтџм.

Уна сурс век выл і выл
стакановецјасџс, сталинскџј
ударнїкјасџс да велџџџџ-
мын отличнїкјасџс выдвї-
гајтџмџн, мї решїтелнџ бџр-
мџдам ассыным уж гранџї-
ознџј строїтелствџса став
частџкјас вылын—про-
мышленностын, вїџму ов-

мџсын, транспорт вылын,
вузасџмын, школаын.

џона Вјачеслав Мїхајло-
вїч! Мї бура гџгџрвоам,
мыј Кџмї АССР-џс, кыці і
став мукџд сојузнџј да ав-
тономнџј республикајасџс
образујтџм ем лџенїско-
сталинскџј национальнџј по-
лїтїка олџм пџртџмлџн
результат, героїческџј рџч
рабочџј классџн песни і
ыжыд национальностјаслы
ыжыд џтџџг сетџмлџн ре-
зультат.

Лџенїн—Сталин партїја
вескџдлџм улын, рџч рабо-
чџџї класс џтџџгџн мїјан
шымыртны вермытџм стра-
наса став национальностјас
петїсны быдымыс да џорї-
чалыс культуралџн паскыд
туј вылџ, воїсны шуда,
культурнџј, заїточнџї олџ-
мџ. Лыдџам асланым дол-
гџн талун Тїјан пыр, Мо-
лотов јорт, нџшта џтчыд
вїставны ыжыд благодар-
ност славнџї болшевіст-
скџї партїјалы, раџејтана
Сталинлы да рџч рабочџј
класслы.

Болшевістскџї партїја да
сылџн вождјас Лџенїн да
Сталин вескџдлџм улын
мї мездмїм немџвџја рабо-
ствоыс да бесправїеыс.
Најџ вескџдлџм улын мї
жугџдїм соціалїстїческџї

революціјалыс врагјасџс да
корысалыс, убогџї царскџї
Россїја пыдџї лџсџџїм Сџ-
ветскџї Соціалїстїческџї
Республикајаслыс вынїџра
Сојуз, кџнї став народјас-
лџн да став национальност-
јаслџн братство да дружба
—ставыслџн подув; мї лџ-
сџдїм сџџџм Сојуз, кџдї
ем грознџї џлџџџм мїрлџн
да свџбџдалџн став враг-
јаслы, вера да надеја мезд-
лун да шудлун став кџс-
їсысјаслџн.

Великџї Сталин да сылџн
вернџї сџратнїкјас вескџд-
лџм улын мї жугџдїм да
вожд кутам грџмїтны, вуж-
нас бертлыны фашістскџї
меда понјаслыс, презрен-
нџї троцкїстјаслыс, зїнов-
јевецјаслыс, бухарїнецјас-
лыс да буржуазнџї націо-
налістјаслыс пеж бандасџ.
Нарџдлџн врагјаслы абу і
оз вермы лџны места Сџ-
ветскџї му вылын.

Мед оласны Кџмї АССР
Верховнџј Сџветса џепу-
татјасџ медвоџза канџидат-
јас Сталин да Молотов
јортјас!

Мед олас коммунїстјас-
лџн да беспартїїџјаслџн
вынїџра нерушїмџї блок!

Мед олас став мїрса
ужалыс јџзлџн вожд вели-
кџї Сталин!

Молотов јортџс регїстрїрујтџма РСФСР Верховнџј Сџветса џепутатџ канџидатџн

РСФСР Верховнџј Сџвет-
са џепутатјасџ канџидатјасџ
выдвїнїтџм јылыс Ок-
ружнџј їзбрательнџј комїсї-
сїјаџ воџм документјас
відлалџм бџрын, Москва карса
Молотовскџї їзбрательнџј
округса Окружнџј їзбра-
тельнџї комїсїја шуїс:

Регїстрїрујтны РСФСР
Верховнџј Сџветса џепу-

татџ Москва карса 3-џд
номера Молотовскџї їзбра-
тельнџї округ куџа баллотї-
рујтџџм вылџ В. М. Моло-
тов нїма „Точїзмерїтел“
заводса, Клара Цеткїн нїма
фабрикаса, „Манометр“ за-
водса, Московскџї газџвџј
заводса, Комїнтерн нїма
1-џ номера Москвошвей
фабрикаса да Ф. Е. џџер-

жїнскїј нїма Московскџї
паровознџї депџса рабо-
чџџїас, служашџџїас да
їнженерно-технїческџї ра-
ботнїкјас общџџї собранї-
ејасџн, кџдјас вылын
вџлїны 13.760 морт, РСФСР
Верховнџј Сџветса џепута-
тџ выставїтџм канџидатура
Вјачеслав Мїхајловїч Моло-
тов јортлыс.

МЕД ОЛАСНЫ КОМІ НАРОДЛОН МЕДВОЗЗА КАНДИДАТJАС

РСФСР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ кандидатӧн 659-ӧд номера Сыктывкарскӧй избирательнӧй округ куза регистрируйтӧма

Геннадіј Васильевич Ветошкін јортӧс

РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрјысӧмјас куза 659-ӧд номера Сыктывкарскӧй избирательнӧй округса округнӧй избирательнӧй комиссіјалӧн шудӧм

РСФСР Верховнӧй Сӧветса депутатјасӧ кандидатјасӧс выдвинӧтӧм јылыс округнӧй избирательнӧй комиссіјад воӧм документјас видлалӧм бӧрын, округнӧй избирательнӧй комиссіја, представитӧм документјаслыс „РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрјысӧмјас јылыс положеніјелӧн“ 48, 49, 50, 51 да 52 статјаскӧд тырвыјӧ лӧсалӧм установитӧмӧн, шудӧ:

„РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрјысӧмјас јылыс положеніјелӧн“ 52-ӧд статја подув вылын регистрируйтны РСФСР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ баллотіруйтчӧм вылӧ 659-ӧд номера Сыктывкарса избирательнӧй округ куза Сыктывкарскӧй вӧрзаводјасса, „Красныј водник“ затонса, топографіјаса, дырӧсса кірпичнӧй заводса рабочӧјјас, служащӧјјас да инженерно-техніческӧй работнікјас общӧј собраніјесӧн, Тентуковса ӧктсӧветулыс Карл Маркс да Сталин німа колхозјасса колхознікјас общӧј собраніјесӧн, кодјас вылын прісутствутісны 711 морт, РСФСР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ выдвинӧтӧм кандидатура Геннадіј

Васильевич Ветошкінлыс, кодӧ чужлӧма 1901 воын, ВКП(б)-са шлен, ужалӧ ВКП(б) Комі обкомын агітаціја да пропаганда отделса јуралысӧн, олӧ Сыктывкарын.

„РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрјысӧмјас јылыс положеніјелӧн“ 57-ӧд статја подув вылын Геннадіј Васильевич Ветошкін јортлыс кандидатура пыртны избирательнӧй бјуллетенӧ 659-ӧд номера Сыктывкарса избирательнӧй округ куза.

„РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрјысӧмјас јылыс положеніјелӧн“ 56 статја серті шудӧсӧ јӧздӧны став јӧзлы тӧдӧм вылӧ.

РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрјысӧмјас куза 659-ӧд номера Сыктывкарскӧй округнӧй избирательнӧй комиссіјаса председател—

Шарапов.

Председателӧс вежыс—

Данилов.

Секретар—Ладанов. Комиссіјаса шленјас: Гидоров, Луашев, Міхеев, Косарева, Міронов, Козлов, Бегоулев, Попов.

Комі АССР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ баллотіруйтчӧм вылӧ Вылгортса избирательнӧй округ куза регистрируйтӧма

Анна Јефімовна Худажева јортӧс

Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрјысӧмјас куза Вылгортса округ куза Округнӧй избирательнӧй комиссіјалӧн шудӧм

Комі АССР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ кандидатјасӧс выдвинӧтӧм јылыс Округнӧй избирательнӧй комиссіјад воӧм документјас видлалӧм бӧрын, Округнӧй избирательнӧй комиссіја представитӧм документјаслыс „Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрјысӧмјас јылыс положеніјелӧн“ 48, 49, 50, 51, 52, да 53 статјаскӧд тырвыјӧ лӧсалӧм установитӧмӧн шудӧ:

„Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрјысӧмјас јылыс положеніјелӧн“ 52-ӧд статја подув вылын регистрируйтны Комі АССР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ баллотіруйтчӧм вылӧ 11-ӧд номера Вылгортса избирательнӧй округ куза

„Краснӧй мајак“, „Краснӧй партизан“, „Победа“ колхозјасса колхознікјас, финансово-банковскӧй работнікјас сојуз шленјас, Сыктывдін вӧрпромхозса, вӧрын да кылӧдчӧмын ужалысјас сојузса шленјас общӧј собраніјесӧн, кӧнјасын прісутствутісны 937 морт. Комі АССР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ выд-

винӧтӧм кандидатура Анна Јефімовна Худажевалыс, кодӧ чужлӧма 1904 воын, ВКП(б) шлен, ужалӧ ВКП(б) Обкомын школајас да політпросвет уж куза отделса јуралысӧн, олӧ Сыктывкарын.

„Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрјысӧмјас јылыс положеніјелӧн“ 57-ӧд статја подув вылын пыртны Анна Јефімовна Худажева јортлыс кандидатура избирательнӧй бјуллетенӧ 11-ӧд номера Вылгортса избирательнӧй округ куза.

„Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрјысӧмјас јылыс положеніјелӧн“ 56-ӧд статја серті шудӧсӧ јӧздӧны ставлы тӧдӧм вылӧ.

Вылгортскӧй избирательнӧй округыс округнӧй избирательнӧй комиссіјаса председател Гедряков.

Председателӧс вежыс—

Сивков.

Секретар Петрунов.

Комиссіјаса шленјас: Шомысов, Чеусов, Оплеснін, Жіжова, Лыткін.

Сыктывкарын вӧлі дас сурс морта митінг-демонстраціја

Мај 27-ӧд лунӧ Сыктывкарса ужалыс јӧзлӧн вӧлі дас сурс јӧза митінг-демонстраціја Комі АССР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ Јосіф Віссаріоновіч Сталин да Вјачеслав Міхајлович Молотов јортјасӧн баллотіруйтчыны сӧгласіје сетӧмкӧд јитӧдын.

Митінгсӧ востіс Сыктывкарса горсоветын председателлыс објазанностјас нуӧдыс Бутырев јорт да кыв сетіс В. В. Потанін јортлы (Чапајевскӧй округса округнӧй избирательнӧй комиссіјаын председател). Сы бӧрын сорнітіс Бердичевскіј јорт (Рабочӧй избирательнӧй округса округнӧй избирательнӧй комиссіјаса председател), колхознік Холопов јорт, „Краснӧй водник“ затонса рабочӧјјас да служащӧјјас німса С. Межогскіх јорт да СССР Верховнӧй Сӧветса депутат І. В. Новіков јорт.

Митінгвывса участникјас ыжыд кыпыдлунӧн прімітісны чолдмалана телеграммјас І. В. Сталин да В. М. Молотов јортјаслы.

Міјан кандидатјас

КОДЈАСӧС РЕГИСТРИРУЙТӧМА КОМІ АССР ВЕРХОВНӧЙ СӧВЕТСА ДЕПУТАТЈАСӧ

АННА ЈЕФІМОВНА ХУДАЖЕВАӧС

11-ӧд номера Вылгортса избирательнӧй округ куза.

ГЕРГЕЈ ІВАНОВІЧ ТОРОПОВӧС

10-ӧд номера Нувчимса избирательнӧй округ куза.

ШУМКОВА КГЕНІЈА АЛЕКСАНДРОВНАӧС

14-ӧд номера Зеленецса избирательнӧй округ куза.

МІХАІЛ НІКОЛАЈЕВІЧ ПІВНЕВӧС

16-ӧд номера Позтыкерӧсса избирательнӧй округ куза.

АЛЕКСАНДРА АЛЕКСЕЈЕВНА ПОЛЕШЦИКОВАӧС

13-ӧд номера Палса избирательнӧй округ куза.

ЈЕГОР ІВАНОВІЧ БУСОВӧС

8-ӧд номера Ыбса избирательнӧй округ куза.

ГЕРГЕЈ АЛЕКСЕЈЕВІЧ КІРУШЕВӧС

9-ӧд номера Пажгаса избирательнӧй округ куза.

ВАГІЛІЈ МОДЕСТОВІЧ САВІНӧС

12-ӧд номера Прондорса избирательнӧй округ куза.

Преданностлӧн вынјӧра митінг

Мај 26-ӧд лун. Ужјас помасӧм бӧрын учрежденіјесан, организацијасан, колхозјасан флагјасӧн, плакатјасӧн, радејтана вождјас портретјасӧн кыпыд сӧлӧмӧн, гажаа ылӧмӧн Вылгорт рајцентрса улчајасӧд нуждӧчалісны колоннајас. Најӧ збоја воглалісны Краснӧй плошцадан.

...Стӧч 4 час. Заводитчӧ митінг.

Митінг, кодӧс сӧма социализмлыс победајас кытытыс, Ленинлыс знамјасӧ музлытӧг вожд вылын нуыс. ужалыс јӧзлӧн вожд, учітель да бат великӧј Сталин да Сталин јортлӧн медматыса соратнік, сӧвет правітелствоса глава Молотов јортјасӧн Комі Автономнӧй Сӧветскӧй Соціалістическӧй республика Верховнӧй Сӧветса депутатјасӧ баллотіруйтчыны сӧгласіје сетӧмкӧд јитӧдын, востӧ рајсполкомса председателӧс вежыс Торопов јорт.

Медвозза кывјӧн выступјатӧ ВКП(б) Сыктывдін рајкомса секретар Торопов јорт.

— Јортјас, мем ыжыд шуд усӧ јубртны тіјанлысы јылыс, мыј міјан медрадејтана вожд, учітель да бат Јосіф Віссаріоновіч Сталин да Сталин јортлӧн медматыса соратнік Вјачеслав Міхајлович Молотов јортјас сетісны сӧгласіје баллотіруйтчыны Комі АССР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ Чапајевскӧй да Рабочӧй избирательнӧй округ-

јас куза (ура горзӧмјас да дыр нужалана аплодісментјас). Тајӧ міјан став комі народлӧн ыжыд шуд.

Вожд Торопов јорт висталӧ, мыј мі долженӧс нӧшта-на топыдчыка топыдчыны Ленин—Сталин партија да ВКП(б) Централнӧй Комітет гӧгӧр да јун 26-ӧд лунӧ, кыч ӧтӧ, ассыным гӧлӧсјаснымӧс сетны коммунистјас да беспартијнӧјјас сталинскӧй блоклӧн кандидатјас вӧсна. Нӧшта вылӧжык кыпӧдны революционнӧй бӧителност да помӧг грӧмітны народлыс став врагјасӧ — троцкістјасӧс, бухарінецјасӧс да буржуазнӧй националистјасӧс.

Мі долженӧс јун 26-ӧд лун встретітны гырыс производственнӧй показателјасӧн—вожд содтӧ Торопов јорт—соціалістическӧй ордысӧм паскӧдӧмӧн, вылӧкӧсјас босталӧмӧн успешнӧја помавны тувсов гӧра-кӧза, кылӧдчан ужјас да став государственнӧй објазателствојас срок кежлӧ пӧртны олӧмӧ (гора аплодісментјас).

Торопов јорт бӧрын сорнітісны Јелкіна (ВЛКСМ Сыктывдінса рајком), Лыткін јорт („Гӧрд мајак“ колхозса колхознікјас німсан), Вылгортса начальнӧй школын велӧдыс Іванова, Сенкін (рајоннӧй профсојузнӧй организацијасан), Козлова (рајоннӧй пионерскӧй организацијасан) јортјас.

Митінг вылын участвујтысјас ӧтсӧгласіны прімітісны резолюціја.

Мед оласны Комі АССР Верховнӧй Сӧветса медвозза кандидатјас!

Вылгорт рајцентрса рабочӧјјас, служащӧјјас, колхознікјас митінгӧн прімітӧм резолюціја

Ыжыд кыпыдлунӧн да радлунӧн мі, Вылгорт рајцентрса рабочӧјјас, служащӧјјас, колхознікјас асланым митінг вылын кывзім јубртӧм сы јылыс, мыј став ужалыс јӧзлӧн вожд, учітель да бат, социализмлыс победајас вдохновлајтыс, мырын медреса демократическӧй Конституціја лӧсӧдыс Јосіф Віссаріоновіч Сталин да сӧветправітелствоса глава Вјачеслав Міхајлович Молотов јортјас сетісны сӧгласіје баллотіруйтчыны Комі Автономнӧй Сӧветскӧй Соціалістическӧй Республика Верховнӧй Сӧветса депутатӧ кандидатӧн Чапајевскӧй да Рабочӧй округјас куза.

Тајӧ міјанӧс јона волнуетӧдіс. Мі, кычӧ ӧтӧ, ассыным сетам вочакыв: нӧшта топыдчыка топыдчам Ленин—Сталин партија гӧгӧр, великӧј Сталин јорт гӧгӧр да вӧвлытӧм вылаб революционнӧй бӧителност кыпӧдӧмӧн вуж выдӧныс пондам бертӧвны да грӧмітны народлыс став врагјасӧ троцкістјасӧс, бухарінецјас-

сӧс, јапоно-германскӧй фашизмлыс шпионјасӧс да диверсантјасӧс; помӧг бырӧдны вредітелстволыс последствіјесӧс.

Мі кӧсјасам кыкмындаавны ассыным вынјас да јун 26-ӧд лун встретітны став хозјаственно-політическӧй могјас олӧмӧ пӧртӧмын тыр победајасӧн.

Јун 26-ӧд лунӧ, кычӧ ӧтӧ морт, ассыным гӧлӧснымӧс сетам всенароднӧй избраннік, Комі АССР Верховнӧй Сӧветса медвозза депутат Јосіф Віссаріоновіч Сталин да ылӧн медматыса соратнік Вјачеслав Міхајлович Молотов јортјас вӧсна.

Мед олас коммунистјаслӧн да беспартијнӧјјаслӧн сталинскӧй блок!

Мед оласны Комі АССР Верховнӧй Сӧветса медвозза депутатјас Конституціјалӧн творец Јосіф Віссаріоновіч Сталин да Вјачеслав Міхајлович Молотов јортјас!

Высшэй школа жылы

Высшэй школы работнікяса медвожа Ставсоюзса совещаніе вылын тавога маі 15-од лунд
В. М. Молотов жортлөн реч*)

Жортяса, разрешітэй виставны тїанлы, высшэй школыса работнікяса медвожа Ставсоюзса совещаніеялы да тїан пыр высшэй школыса став работнікясы да советскэй студентчестволы, партїя Центральнэй Комітетлыс да Союзса Народнэй Комісаряса Совет-

лыс большевістскэй чолдм. (Бурнэй аплодіментяса. Кылдны горбдм-яса: „Мед олас мїан великэй учїтел Сталін жорт. ура!“ „Мед олас большевістскэй партїя!“ „Мед олас Сталін жортлөн вернэй соратнїк Молотов жорт!“ Бурнэй аплодіментяса).

жылы *пўлучїтам ташдм серпас: Францїян да Германїян 74 сурсдн, Італїян—73 сурс, Великобрїтанїян (метрополїа куза)—51 сурс. Став нолнан сїз шуванна Европаса „великэй держава-яслдн“, бтлаб бостдмдн, вузясн велдчыяслдн лыдыс воў 270 сурс. Содтам сы дїнб, мы Іапонїяса вузясн велдчыяслдн лыдыс 146 сурс. Ташдм ногдн, Германїялдн, Італїялдн, Англіялдн, Францїялдн, Японїялдн, бтлаб бостдмдн, вузясн велдчыяслдн лыдыс неуна унжык 400

лыстыс колдны ужтдг, а щбкыда обеспечїтдм нан кусбктдг. Корсбї мїаннн ужтдмалыс учондїс, ужтдмалыс спеціалїстдс! Кодкб-кб ескд мїаннн азїс ужтдмалыс учондїс, мї ескд сылы премїа сетїм! (Аплодіментяса, серам). Мїан мдб положенїе. Советскэй высшэй школа днї-нн быд во лезд 100 сурс спеціалїстдз, а мїан спеціалїстяса пыр-на јона оз тырмынн ужлдн уна отраслн. Мїан условїеясын сещдмторясыд, кыгї „учондї профессїяяслдн ужтдмалдм“, кылдны прбстд фїкдїа.

I. СССР-ын высшэй образованїелдн развіаїтчдм

Жортяса, мїан высшэй школа мунїс днїа кад кежлб аслас развіїелыс зев важнэй кадколаст. Советскэй власт дырї высшэй школылдн прїдїїтїс 20 велдчн во. Прїдїїтїс ббрїа дас во, код чдїждн мї высшэй школа перестроїтїм вужаыс.

1928-од воын высшэй школа жылыс вопрос сувтїс мїан вожд, кыгї зев ыжыд полїтїческдї могїас пўвсыс бтї. Таїд лоїс јаснїдн буржуазнї спеціалїстяса лагерьс шахтїнскдї вредїтелясдс ердбддм ббрын. Секї торїа выннн тыдовтчїс, кушдм слаб-на нїшта советскэй страна технїческдї вынїасдн, кушдм ловїа-на нїшта буржуазнї влїанїе да кушдма паскдбдма ужсб иностранный агентуралдн важ спеціалїстяса пўвсын і кушдма мї секї вблїм гдлбс выл, збыл вылб советскэй спеціалїстяса кадряса.

Кыгї і мукдб важнэй фелдїасын, Сталін жорт вблї главнэй ініціатордн 1928—1929-од војас чдїждн вузяс да втузяс реорганїзуїтдмын.

Большевістскдї партїялдн Центральнэй Комітет должен вблї топыда заїмїтчыны таїд вопросдн. А та вбсна мїан вузяслдн сетыс да наын велдчыяслдн лыдыс тдбчымднїа содїсны. Технїческдї да мукдб вузяс вблї сетдмадс наркоматясы, кодїас вескыда заїнтересованбс кадряса гдтбвїтдмын. Вузясн велдчыяслдн составыс тдбчымднїа вылмїс, медвождбр работчдї класс челаф шщдт вестд. Странаса общественнэй олдынн высшэй школылдн уделннї весыс тдбчымднїа кыптїс. Высшэй школа сувтїс код жылб советскдї госуларстволдн выл требованїеяскдб лдсаладн.

Тїан совещанїе чукдртчїс кадб, кор мї вермам-нн шуны, мы вузяс реорганїзуїтдм кызыннас помалдма. Вузяс мїан странаын стрбїтдма. Фелдыс абу сдмын вузяс лыдын да наын велдчыяс-яса лыдын, фелдыс абу сдмын вылмдддм учебнїд программа-ясын, планясын да с. в. Вузяс реорганїзуїтдм помалдма, помалдма сїїб смыслн, мы најдс днї стрбїтдма соціалїзм стрбїтыс госуларство потребностяса сертї.

Таїд оз ло, мы мї тырвыїд мдгмї высшэй образованїе положенїедн, мы мїан абу гырыс тырмытдмторяса таїд фелдын. Мдбард, таїд тырмытдмторяса жылыс мїанлы лдб-на сорнїтн. Но днїа вузясд абу-нн сїїб вузяс, кодїасд мї імеїтїм советскдї властлдн первої војасд і весїг дас во саїын. Бостны-кд зоннас мїанлыс высшэй образованїе, мїанлыс высшэй школыас, технїческдїясдс да воїеннїясдс, педагогїческдїясдс да медїцїнскдїясдс, а сїз-жб і мукдбїасдс, то мїан ем-нн таїд фелдлдн сещдм органїзаїа, кодї пштї тырвыїд вочавїїд советскдї

госуларстволдн став медса важнїдї потребностясы. Абу сбкыд індыны уна тырмытдмторяса вылб,

а колд-кб і зон провалїас вылб мїан высшэй образованїе дткымын отраслїасын. Сы могыс і чукдртдма высшэй школыса работнїкясыс Ставсоюзса совещанїе, медым сїїб отсалїс павкддны тыш таїд тырмытдмторясыскдб, збыл вылб, став енергїядн да органїзованностдн. Тїанлыс мдгнїтд кокнїдддма сїїдн, мы основнїд вузяслыс сетсб стрбїтдма, мы высшэй образованїелдн став фелдыс бостїс-нн Советскдї Союзлы достїнїдї размах і мїан ем став коланторясыс высшэй школылы вожд развіаїтчдм вылб, высшэй образованїе зорїцалдм вылб.

Сравнїтдї мїан высшэй школылыс положенїесд капїталїстїческдї госуларствоясса высшэй школылкдб і тї азаннїд зев ыжыд торїалдм СССР-лы пблза вылб. Капїталїстїческдї госуларствоясын да Советскдї Союзын высшэй школылдн судбаїасыс, кыгї і став мукдб гырыс общественнїд јавленїе, петкддлнны кык мїр—капїталїстїческдї да соціалїстїческдї мїр развіїеїн вужаыс торїалдм. Капїталїзм странаїасын высшэй школыла переїваїтд крїзїслыс, упадоклыс сбкыд кад. Мдб фелд СССР-ын. Мїан мдб пблс серпас.

Бостам ббрїа даннїдїас, кодїас емдс печатнн капїталїстїческдї странаїасса высшэй школыас жылыс. Вузясн велдчыяс лыд

сурсыс. Сравнїтдї СССР-ын положенїекдб. Оїк Советскдї Союзлдн, сїїб высшэй школыын 550 сурс велдчыяслдн, студентясыс унжык Европаса великдї державаяслдн Японїякдб бтлаын став вузяс дорыс. (Аплодіментяса). Мїан ем право гордїтчыны таїд положенїедн. Советскдї Союзлдн работчдї класс, крестанство да інтелїгенцїа вермасны гордїтчыны сїїдн, мы мїан высшэй школыла сулалд развіїелдн вылын уровеннн, мы работче-крестанскдї госуларство петкддлб таїд фелд дїнас сещдм тдїждысдм, кодї абу пельпом сертїныс почтеннїд буржуазнїд госуларствоясы. (Аплодіментяса).

Тї тдданнїд сїз-жб, мы уна буржуазнїд госуларстволы характєрнб, мы ббрїа војасд вузяслдн да наын велдчыяслдн лыдыс не сдмын оз сод, а чїнб. Буржуазнїд странаїасын высшэй школыла не сдмын абу доступнб ужалыс јдзлы, но сїїб уна случаїасын перїваїтд упадок весїг вожа воїаскдб дткодфалдм сертї.

Та вылб вїддтдг, став буржуазнїд странаїасын содб ужтдмалдм учондї профессїяяс пўвсын. Таїд імдб не сдмын Европалы, но і Амерїкалы. Інтелїгентнїд трудлдн ем-нн сещдм отраслїас, кднї высшэй образованїея жын спеціалї-

лыс спеціалїстїческдї странаїасын накаїтдмадс сбкыд ужтдмалдмдн сысыс, мы унадн на пўвсыс вывтї дыр петкддлнны вермытдмлун гдгдрвоны днїа капїталїзмлыс реакцїонност да сїслунсб. Таїд замечанїеас ем неуна правда. Буржуазнїд обществоса учондїяс да спеціалїстяса—їмушщдї слдїясыс, буржуазнїд да мелко-буржуазнїд классясыс петдмїас. Таїд обществосан днї оз поз вїччысны бур, воїынмуныс общественнїд воспїтанїе. Та вбсна буржуазнїд да мелко-буржуазнїд інтелїгентяса щбкыда торїалдн куїтдмлундн гдгдрвоны, мы капїталїстїческдї стрдї олїс-нн асыс немсб. Унадн на пўвсыс пыр-на кутчысдн таїд стрдїас, а сїїб чорыда мынтд налы учондї профессїяяс пўвсын ужтдмалдм быдмдмдн. Но работчдїяс да уна крестана-кд буржуазнїд странаїасын пыр јонжыка јїжтысдн капїталїзмдс револуцїоннїдја отрїцаїтдмдн, то таїд туд куза неїзбежнб должен мунны і інтелїгенцїялдн став унжык јукдныс, медвож сїїб демократїческдї слдїясыс.

Капїталїзм уна странаын-нн, позд шуны, шеддїс сїїдс, мы работчдї класс сылдн мїрїтчытдм враг. Недовольнїдїаслдн лыдыс быдмдб оз сдмын работчдїяс пўвсын, а і крестана пўвсын, поснї служашщдїяс пўвсын, кустаряса пўвсын. Недовольнїдїаслдн лыдыс быдмдб і інтелїгентнїд профессїя-яса,—учїтеляса, врачяса, инженеряса, агрономяса, профессоряса, писателяса, учондїяс пўвсын. Пыр унжык јдз буржуазнїд странаїасын, на лыдын і обществолдн прївїлїгїроvanнїд слдїясыс, учондї профессїяясыс, інтелїгенцїясыс петыс-яса, убеїдаїтчднны сынн, мы капїталїзм абу-нн способнїд обеспечїтнн куїтуралыс развіаїтчдм, наукалыс развіаїтчдм, абу-нн способнїд служїтнн прогресс фелды. Таїд јбзыс вескдддн асыныс вїддлбїяссб мїанїанб. Но еша убеїтчыны капїталїзм неспособностын служїтнн прогресс фелды, еша і сїїб, медым гдгдрвоны опасностдб фашїзмлыс, кодї чужтысдб вуж вылын сїсмыс днїа капїталїзмдн. Колд нїшта аздыны туд капїталїзмсан выл стрдї дїнб. І со таїд кыпддб інтерес Советскдї Союз дїнб, мїан уж дїнб, мїан куїтурнїд стрїтелство дїнб, СССР-ын наукалдн да технїкалдн развіаїтчдм дїнб. Мїанїс ізучаїтднн, мїан прїмер вылын прбвєраїтднн капїталїзмлы паныд вескдддм асыныс крїтїканысд да выл общество стрбїтдмлыс тудїас. Ставыс таїд пунктд мїан вылб кыквудтдм не сдмын мїан странаса общественнїд мненїе воїынн, но і став прогрессївнїд человечество общественнїд мненїе воїынн. (Бурнїд аплодіментяса).

(Вожд вїїд 5-од лїстбокыс)

*) Сы вбсна, мы редакцїа мыж вбсна дервої печатаїтїас лдбмнн іскаженїеяса да пропускїас, Молотов жортлыс речсб печатаїтам мддыс.

